

Øvre Forsland kraftverk Leirfjord kommune Nordland fylke

Konsekvenser for naturmiljø

RAPPORT

Rapport nr.: 1	Oppdrag nr.: 568221	Dato: 12.06.2007	
Oppdragsnavn: Øvre Forsland kraftverk – konsekvenser for naturmiljø			
Kunde: HelgelandsKraft AS			
Øvre Forsland kraftverk – konsekvenser for naturmiljø			
Emneord: Naturmiljø, biologisk mangfold, vannkraft, småkraftverk			
Sammendrag:			
<p>Øvre Forsland kraftverk vil utnytte fallet mellom Nedre Dalsvatnet (246 moh), alt. Forslandselva (229 moh) og kraftstasjonen ved Forslandselva 88 moh.</p> <p>Utbyggingsområdet i Forslandsdalen har generelt sett liten verdi for naturmiljø. Bortsett fra ei kraftlinje som går gjennom dalen og reguleringen av Dalvatnet i vest er området urørt. Det biologiske mangfoldet i influensområde er trivielt og består av vidt utbredte arter. Det er flere prioriterte naturtyper vest i prosjektområdet, men disse blir ikke berørt av prosjektet. I Forslandsdalen er det ei bekkekløft i Simaforsen med en fossesprøytsone. Bekkekløfter og fossesprøytsoner er prioriterte naturtyper, men det er lite sannsynlig at Simaforsen har de naturgitte kvaliteter som kreves.</p> <p>Både for utbyggingsalternativ A og B vurderes konsekvensen av tiltakene for naturmiljø som liten til middels negativ. Alternativ A innebærer inngrep lenger inn i dalen enn alt. B, men konsekvensene vurderes ikke som større.</p> <p>Det er foreslått å slippe minstevannføring i elva fra mai til november for å redusere konsekvensene for eventuelle fossesprøytpåvirkede samfunn av moser og lav i Simaforsen. Det er foreslått å slippe betydelig mer vann i vekstsesongen i juli og august.</p>			
	Rev.:	Dato:	Sign.:
Utarbeidet av: Lars Størset		22.05.07	<i>Lars Størset</i>
Kontrollert av: Gunn Frilund		21.05.07	<i>Gunn Frilund</i>
Oppdragsansvarlig: <i>Bent Aagaard</i> Bent Aagaard	Oppdragsleder i av.: <i>Lars Størset</i> Lars Størset		

INNHOOLD

1	INNLEDNING	8
1.1	BAKGRUNN	8
1.2	BESKRIVELSE AV KRAFTPROSJEKTET	8
1.3	FORMÅL	12
2	METODE	13
2.1	PROSJEKTETS INFLUENSOMRÅDE.....	13
2.2	DATAGRUNNLAG, DAGENS SITUASJON I VASSDRAGET	13
2.3	KONSEKVENsutREDNING	13
2.4	AVBØTENDE TILTAK.....	15
3	OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING	16
3.1	LEIROSEN SEKUNDÆRSTASJON TIL DALVATNET	17
3.2	DALVATNET OG FORSLANDSDALEN	19
3.3	FORSLANDSELVA FRA KOTE 86 TIL INNTAKSOMRÅDENE	21
3.4	NEDRE DALSVATNET	26
3.5	OPPSUMMERING, OMRÅDEBESKRIVELSE OG VERDIVURDERING	28
4	OMFANG/PÅVIRKNING OG KONSEKVENSVURDERING	29
4.1	0-ALTERNATIVET	29
4.2	LEIROSEN SEKUNDÆRSTASJON TIL DALVATNET	29
4.3	DALVATNET OG FORSLANDSDALEN	29
4.4	FORSLANDSELVA FRA KOTE 86 TIL INNTAKSOMRÅDENE	31
4.5	NEDRE DALSVATNET	32
4.6	OPPSUMMERING AV KONSEKVENSGRAD	33
5	AVBØTENDE TILTAK	35
5.1	MINSTEVANNFØRING	35
5.2	MILJØVENNLIG TILPASNING AV ANLEGG	37
5.3	TERSKLER	37
6	KILDER OG LITTERATUR	38
6.1	MUNTlige KILDER	38
6.2	LITTERATUR.....	38
6.3	DATABASER OG KARTTJENESTER	38

VEDLEGG

VEDLEGG: KART OVER OMRÅDET MED INNTEGNET PROSJEKT

Det er plantet gran rundt det meste av Dalvatnet. Innimellom er det bjørk, furu, gråor og rogn i trevegetasjonen. Det er store og små myrer innimellom de tresatte arealene. Det er kun fattigmyr i området. Samme vegetasjon dominerer også langs Forslandselva opp til kote 86. Vegetasjonen består i hovedsak av naturlig granskog, og den eneste i Leirfjord. Innimellom granskogen er det større fattigmyrer. Bilde 3.1 gir en oversikt over området.

I elva ble det registrert en del vannplanter som flotgras, elvesnelle, evjesoleie, hesterumpe og tusenblad.

Bilde 3.1. Forslandselva i retning vest med Dalvatnet i bildets venstre kant.

Prioriterte naturtyper

Det er ikke registrert prioriterte naturtyper i dette delområdet.

Rødlistearter, fugl og pattedyr

I Forslandselva er det tidligere satt ut elvemusling (*Margaritifera margaritifera*), men få overlevde. Status i dag er ukjent (Dolmen og Kleiven 1997). Elvemusling står på den norske rødlista i kategorien "VU-sårbar" (Kålås m.fl. 2006).

Den sakterennende strekningen av Forslandselva er stedvis svært godt egnet som leveområde for elvemusling, men tidvis svært lave vannføringer i elva kan være årsaken til at den har hatt problemer med å etablere seg (bilde 3.2). En annen utfordring for elvemuslingen, og sannsynligvis årsaken til at den ikke lenger lever i elva, er at vannet er surt og kalkfattig. Elvemusling lever fortrinnsvis i kalkrike klarvannselver.

På elvekanten ved Forslandselva ble det sett spor av oter (*Lutra lutra*). Arten er oppført som "VU-sårbar" i den norske rødlista. Den er beskyttet ihht. den globale rødlista og står oppført på konvensjonslister over arter som trenger særskilt beskyttelse. I Norge har bestanden av oter stedvis vært voksende de siste ti årene, og arten er nå ganske vanlig langs hele kysten.

Det er også gjort observasjoner av jaktfalk (*Falco rusticolus*) i Forslandsdalen (Fylkesmannen i Nordland 1989). Arten er oppført som "NT-nær truet" på den norske rødlista.

Bilde 3.2. Forslandselva er sakterennende med variasjon mellom berg, stein og stedvis bløt bunn, og egner seg som leveområde for elvemusling.

Ved befaring av området ble det kun registrert vanlig forekommende arter av fugl og pattedyr. Forslandsdalen har en stor bestand av elg. Dette er synlig i form av ekskrementer. Det ble også observert ku med kalv ved befaring i juni 2006. Det ble også funnet ekskrementer av mår. Dalvatnet og Forslandselva har en del biotoper som egner seg godt for vadere og ender. Ved befaring i juni ble det registrert kvinand, siland og strandsnipe. Dette er stedbundne arter. Ved befaring i august ble de samme artene observert. Det er lite som tyder på at området har spesiell verdi som midlertidig oppholdsområde for vadere og ender på vår- og høsttrekk. Gaupe og jerv forekommer som streifdyr i området. Jerv er oppført som "EN-sterkt truet" og gaupe er oppført som "VU-sårbar" i den norske rødlista.

Småfuglbestanden var også som forventet i så vidt tette skogsområder. Vanlig forekommende arter som bokfink, måltrost, svarttrost, rødvingetrost, grønnfink, kjøttmeis, rødstrupe, løvsanger, bjørkefink, granmeis m.fl. ble registrert ved befaring. Komplette liste over observerte fuglearter er gitt i vedlegg 2.

Samlet verdioverføring

Verdien av Dalvatnet og Forslandsdalen vurderes som liten til middels for naturmiljø og biologisk mangfold.

3.3 Forslandselva fra kote 86 til inntaksområdene

Berggrunn og vannkvalitet

Berggrunnen består utelukkende av granitt. Dette er en sur bergart som er tungt nedbrytbar, og som avgir små konsentrasjoner av mineraler og kalsium. Forslandselva går på lange

